

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD ZITTING VAN 27 JANUARI 2026

Aanwezig	Melissa Van Eesbeek, Voorzitter Kris Poelaert, Burgemeester Ludo Persoons, Samuel Billens, Jonas De Maeseneer, Lieven Snoeks, Sandra Dero, Kurt Penninck, Christa Dermez, Patrick Decat, Patrick De Vos, Stefaan Viaene, Veerle Dero, Vanessa Van Hende, Rudy Thiebaut, Linda De Schutter, Brent Roobaert, Jo Stalpaert, Daniël Fonteyne, Philippe De Cock, Sterre Buckinx, Remke Van Cauwelaert, Dimitri Rooselaers, Kelly Van Gossum, Kristel Moonens, Quinten Bonet, Raadslid Kristof Andries, Algemeen directeur
Verontschuldigd	Marleen Merckaert, Filip Durant, Laura Monseu, Raadslid
Afwezig	/

BEKRACHTIGING VAN HET BESLUIT VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN VAN 12 JANUARI 2026 HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET BELEIDSPLAN EN DE FINANCIERING VAN DE INTERGEMEENTELIJKE ONROEREND ERFGOEDDIENST CULTUURREGIO PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI (IOED ZENDER)

Aanleiding en doel

De verantwoordelijkheid van het behoud van het niet-beschermd waardevol erfgoed ligt bij het lokaal bestuur. Toetreding tot de IOED kan zorgen voor aanzienlijke financiële, inhoudelijke en thematische versterking in een streeksamenwerking rond archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed.

De IOED ondersteunt de aangesloten steden en gemeenten in het behoud, beheer, gebruik en herbestemming van het erfgoed in zijn werkingsgebied en creëert een lokaal draagvlak. De IOED doet dit o.a. door het behandelen van vragen omtrent het onroerend erfgoed en het geven van (pre-)adviezen voor zowel de gemeenten, eigenaars, architecten, projectontwikkelaars, e.a. We ondersteunen de aangesloten gemeenten bij de opmaak en de uitvoering van kerkenbeleidsplannen, de inventarisatie en opmaak van beheersvisies voor o.a. begraafplaatsen en klein onroerend erfgoed zoals kapellen.

Alle steden en gemeenten zijn bevoegd voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed op hun grondgebied. Elk lokaal bestuur wordt aangemoedigd de inventaris van het bouwkundig erfgoed in haar regio aan te vullen en te herwerken. Een intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED) kan de steden en gemeenten ondersteunen bij het inventariseren van hun bouwkundig en landschappelijk erfgoed. Vanaf 1 januari 2023 hebben alle steden en gemeenten zelf de mogelijkheid de inventaris van hun gemeente over te nemen en zelf in te voeren op de Inventaris van het Onroerend Erfgoed. Deze opdracht kan opgenomen worden in samenspraak door en met de IOED.

De gemeente Pajottegem is reeds aangesloten bij de Cultuurregio Pajottenland & Zennevallei en maakt binnen de projectvereniging reeds gebruik van de diensten rond bovenlokale cultuur en cultureel erfgoed.

Gezien de deadline voor het indienen van het subsidiedossier diende het college van burgemeester en schepenen uiterlijk op 12 januari 2026 een beslissing te nemen. Het komt de raad vanuit haar volheid van bevoegdheid toe deze beslissing te bekrachtigen.

Juridische bepalingen

Het decreet lokaal bestuur, artikel 40

Het decreet betreffende het Onroerend Erfgoed van 12 juli 2013 en latere wijzigingen

Het onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014

Het regiodecreet van 3 februari 2023

Het besluit van het college van burgemeester en schepenen van 12 januari 2026 houdende principiële goedkeuring van het beleidsplan en de financiering van de intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst Cultuurregio Pajottenland & Zennevallei (IOED ZENDER)

Financiën

Oorspronkelijke financiering

Door de stijging van de kosten van IOED zou er - indien gebiedsdekkend - vanaf 2027 voor elke deelwerking 0,45 cent per inwoner gevraagd kunnen worden (1,35 euro voor de hele werking).

GEMEENTE	# Inwoners	CEC	IOED	BOLO	TOTAAL	P/C
		0,448	0,448	0,448		
PAJOTTEGEM	25125	€ 11.256,00	€ 11.256,00	€ 11.256,00	€ 33.768,00	€ 1,34

Samenvattend: Culturele ErfgoedCel (CEC): 0,45 euro per inwoner; IOED: 0,45 euro per inwoner; Bovenlokale werking (BOLO): 0,45 euro per inwoner. Totaal: 1,35 euro per inwoner.

Anticiperend echter op indexeringen wordt aan de besturen gevraagd 0,50 euro per inwoner per deelwerking in te schrijven in de meerjarenplanning.

Bijgestuurde financiering vanaf 2027

Na de beslissing van Dilbeek om uit te treden voor de IOED-werking en op voorwaarde dat alle andere gemeenten wel lid blijven van de intergemeentelijke onroerend erfgoed dienst (IOED), zouden de gemeenten een jaarlijkse toelage van 0,64 euro per inwoner (elk jaar indexeerbaar) moeten bijdragen, willen we aan het opgelegde minimumbedrag van 120.000 euro komen.

Zelfs als dat gebeurt, zal dit geen invloed hebben op de gemeentelijke bijdragen voor deze werkingen. In tegenstelling tot de financiering van de IOED is er hier geen minimumbedrag vastgelegd, maar is de subsidiëring vanuit Vlaanderen een percentage bovenop de gemeentelijke inbreng.

GEMEENTE	# Inwoners	CEC	IOED	BOLO	TOTAAL	P/C
		0,50	0,64	0,50		
PAJOTTEGEM	25.289	€ 12.644,50	€ 16.184,96	€ 12.644,50	€ 41.473,96	€ 1,64

Voor 2026 werd op jaarbudgetrekening GBB/0709-00/6496000 voorlopig 30.000 euro voorzien in de meerjarenplanning.

Motivering

De regelgeving in het kader van het Lokaal Onroerenderfgoedbeleid wijzigt vanaf 1 januari 2026.

De Vlaamse subsidies van de IOED worden structureel verhoogd tot 120.000 euro per jaar per IOED op voorwaarde dat deze inbreng minstens wordt geëvenaard door de deelnemende gemeenten.

Dit betekent voor de deelnemende gemeenten een jaarlijkse bijdrage van 0,50 euro per inwoner, te verhogen met de geldende index.

De toetreding tot de IOED zorgt voor beleidsondersteuning op het vlak van Onroerend Erfgoed en het ontzorgen van de eigen administratie.

Het werkingsgebied van IOED ZENDER beantwoordt aan de regels rond de referentieregio.

IOED ZENDER voldoet aan de erkenningsvoorwaarden van een IOED opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

De werking van ZENDER wordt steeds meer transversaal en dit in overeenstemming met het Vlaams regeerakkoord van 30 september 2024 en de beleidsnota van de bevoegde ministers Ben Weyts VR2024 dd. 18 november 204 en Caroline Gennez 145(2024-2025) nr.1 dd. 15 november 2024.

Een erkende IOED moet voldoen aan ontvankelijkheids- en erkenningsvoorwaarden.

De ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn:

- het intergemeentelijk samenwerkingsverband is opgericht conform het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur
- voldoen aan de toepasselijke regelgeving en afbakeningen van de referentieregio's
- voldoen aan één van de volgende voorwaarden:
 - minstens 100.000 inwoners tellen die ingeschreven zijn in het bevolkingsregister van de gemeenten die deel uitmaken van het werkingsgebied van de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst
 - een werkingsgebied van minstens 250 km² omvatten. Als de oppervlakte van de bijbehorende referentieregio minder dan 500 km² bedraagt, volstaat het dat het werkingsgebied van de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst minstens 50% van de oppervlakte van de referentieregio omvat

De erkenningsvoorwaarden zijn:

- beschikken over een gezamenlijke omgevingsanalyse. Deze biedt de basis om de gezamenlijke beleidsvisie en acties te ontwikkelen
- beschikken over een gezamenlijke onderbouwde beleidsvisie die:
 - complementair is aan het Vlaamse onroerenderfgoedbeleid
 - het behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed dat op het grondgebied ligt van de aangesloten gemeenten beoogt
 - integraal is
 - geïntegreerd is
 - rekening houdt met de noden van de gemeenschap
- draagvlak creëren voor de gezamenlijke beleidsvisie voor onroerend erfgoed
- over de nodige expertise beschikken voor een kwalitatieve opmaak en uitvoer van zijn beleidsvisie voor onroerend erfgoed
- een consultatienetwerk uitbouwen met relevante diensten en organisaties die betrokken zijn bij de zorg voor het onroerend erfgoed met het oog op expertiseverwerving

Het beleidsplan IOED ZENDER 2027-2032, de strategische en operationele doelstellingen en de bijhorende meerjarenbegroting werden formeel goedgekeurd door de Raad van Bestuur van ZENDER op 28 november 2025.

Besluit

Met 22 stemmen voor (Melissa Van Eesbeek, Kris Poelaert, Ludo Persoons, Samuel Billens, Jonas De Maeseneer, Lieven Snoeks, Sandra Dero, Kurt Penninck, Christa Dermez, Patrick Decat, Patrick De Vos, Stefaan Viaene, Veerle Dero, Vanessa Van Hende, Linda De Schutter, Brent Roobaert, Jo Stalpaert, Daniël Fonteyne, Sterre Buckinx, Remke Van Cauwelaert, Dimitri Rooselaers, Quinten Bonet), 4 onthoudingen (Rudy Thiebaut, Philippe De Cock, Kelly Van Gossum, Kristel Moonens)

Artikel 1 - De gemeenteraad bekrachtigt het besluit van het college van burgemeester en schepenen van 12 januari 2026 en gaat akkoord met het beleidsplan 2027-2032, met de strategische en operationele doelstellingen en met de bijhorende meerjarenbegroting van de intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst Cultuurregio Pajottenland & Zennevallei (IOED ZENDER) onder de voorwaarde dat de gemeenteraad deze beslissing bekrachtigt.

Artikel 2 - De gemeenteraad erkent dat alle gemeenten die lid zijn van de IOED ZENDER samen een bedrag bijdragen dat gelijk is aan of groter is dan de subsidie van de Vlaamse overheid en dit zoals voorzien in de nieuwe financieringsregels van de Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddiensten.

Artikel 3 - De gemeenteraad voorziet daarvoor de nodige budgetten in de op te stellen meerjarenbegroting.

Artikel 4 - De gemeenteraad gaat akkoord met het opvolgen van de overlegmomenten die nodig zijn om de werking te garanderen van de intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst Cultuurregio Pajottenland & Zennevallei (IOED ZENDER).

Namens de Gemeenteraad,

Algemeen directeur
Kristof Andries

Voorzitter
Melissa Van Eesbeek

Voor eensluidend afschrift,

Algemeen directeur
Kristof Andries

Voorzitter
Melissa Van Eesbeek